

Remiss

Datum
2017-10-23
Handläggare
Per-Olof Andersson
Fr

Dnr
3162-17
Direkt
010-698 60 57

Mottagare
Se sändlista

Remiss gällande nya föreskrifter om fisketillsynsmän

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter avseende det nu aktuella remitterade förslaget till föreskrifter och konsekvensutredning.

Förslaget innebär att de nuvarande föreskrifterna i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 1985:3) om fisketillsynsmän omarbetas i sin helhet och ersätts med en helt ny föreskrift (HVMFS). Förutom att forskriften fått en språklig och strukturell översyn innebär förslaget vissa materiella ändringar vad gäller exempelvis tjänstetecken, utbildning och ansökningsförfarandet.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast tisdagen den 21 november 2017.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i word-format. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Per-Olof Andersson eller Stig Thörnqvist.

Per-Olof Andersson
per-olof.v.andersson@havochvatten.se
Tel 010-698 60 57

Stig Thörnqvist
stig.thornqvist@havochvatten.se
Tel 010-698 62 65

Denna remiss har beslutats av avdelningschefen Ingemar Berglund efter föredragning av utredaren Per-Olof Andersson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit utredaren Stig Thörnqvist och verksjuristen Catarina Pernheim.

Ingemar Berglund

Per-Olof Andersson

Bakgrund och syfte

Fisketillsynsmän utses av länsstyrelserna med stöd av 5 kap. 2 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (fiskeförordningen) och de befogenheter som en fisketillsynsman har för att utöva sitt förordnande regleras i 34 och 47 §§ fiskelagen (1993:787).

Utöver dessa bestämmelser finns det i lag och förordningen inte några andra regler om fisketillsynsmän, men Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har genom 6 kap. 8 § fiskeförordningen ett bemyndigande att inom myndighetens ansvarsområde meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av fiskeförordning. Detta bemyndigande har myndigheten använt för att meddela närmare föreskrifter hur fisketillsynsmän ska utses.

De nuvarande föreskrifterna (FIFS 1985:3) om fisketillsynsmän har sedan tillkomsten för över 30 år sedan inte genomgått någon grundligare översyn. HaV har dock under ett antal år fört en dialog med länsstyrelserna om föreskrifterna och det finns en tydlig samsyn om att dessa behöver moderniseras för att bättre svara mot rådande förhållanden.

Mot denna bakgrund har myndigheten nu tagit fram ett förslag till en ny föreskrift (HVMFS). Förslaget skiljer sig främst redaktionellt från den nuvarande föreskriften, men i arbetet har HaV också uppmärksammat behov av materiella ändringar som bl.a. behövs för att förenkla länsstyrelsens handläggning samt att tillförsäkra att fisketillsynsmännen har en adekvat utbildning. För att underlätta en enhetlig tillämpning av länsstyrelserna, föreslår HaV att det i föreskrifterna till vissa bestämmelser införs allmänna råd.

De materiella ändringsförslagen är i korthet följande.

- Det införs krav på att en fisketillsynsman går en fortbildning och för att få ett förnyat förordnande krävs att utbildningen inte är äldre än sex år.
- Längden för ett förordnande utökas till att få gälla i högst sex år istället för tre år.
- Kraven på ansökningshandlingarna samt förordnandet ändras för att möjliggöra för länsstyrelsen att digitalisera ansökningsförfarandet.
- Ansökan ska lämnas till den länsstyrelse där uppdragsområdet är beläget istället för den där den sökande har sin hemvist.
- Det förtydligas att det ska finnas en uppdragsgivare för att bli förordnad som fisketillsynsman.

- I förordnandet ska framgå om tillsynen ska ske på allmänt eller enskilt vatten eller enskilt frivatten.
- De nuvarande tjänstetecknen i metall ersätts med ett tjänstekort i plast med grundläggande information för uppdraget.
- Länsstyrelsen behöver inte längre medverka i utbildningen av fisketillsynsmän. I stället får länsstyrelsen ett ansvar för att godkänna utbildningar som anordnas av organisationer inom fiskets område för att på så sätt säkerställa att en fisketillsynsman får rätt utbildning och kunskap för uppdraget.
- HaV tar bort kravet på att utbildningen ska vara kostnadsfri.

HaV föreslår vidare att nuvarande bestämmelse om återkallelse av ett förordnande förtydligas så att det framgår under vilka omständigheter länsstyrelsen kan återkalla ett förordnande. Även utbildningsplanen är reviderad och här föreslår HaV att varje ämnesområde kompletteras med uppgifter om innehåll, mål och hur lektionen ska genomföras.

I avsnittet nedan med förslag till nya föreskriftstexter utvecklar HaV motiven till respektive ändringsförslag.

Havs- och vattenmyndighetens föreslagna föreskrift/ändring/författningskommentar

Bemyndigande

6 kap. 8 § förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Ikraftträdande

Den 1 januari 2018.

Genom författningen upphävs Fiskeriverkets föreskrifter (1985:3) om fisketillsynsmän.

1§

Rubrik: Tillämpningsområde

Föreslagen lydelse

Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om förordnande av fisketillsynsmän.

Motivering

De nuvarande föreskrifterna inleds med två bestämmelser som upplyser om fisketillsynsmannens uppdrag (1 §) och anmälningsskyldighet (2§).

Eftersom en fisketillsynsmans skyldigheter bestäms av uppdragsgivaren, där det lagliga utrymmet beskrivs i 34 och 47 §§ fiskelagen, samt att det inte längre är alla överträdelser som ska anmälas till polis- eller åklagare¹, föreslår HaV att dessa bestämmelser istället ersätts med en inledande kort beskrivning om föreskrifternas tillämpningsområde.

2 §

Rubrik: Kvalifikationskrav

Föreslagen lydelse

För att länsstyrelsen ska förordna någon som fisketillsynsman ska personen i fråga

1. ha fyllt 18 år,
2. med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter vara lämplig för uppdraget, samt

¹ Sedan den 1 januari 2011 får en fiskevårdsområdesförening ta ut en kontrollavgift om någon, som har rätt att fiska inom fiskevårdsområdet, fiskar i strid mot förbud eller villkor som enligt stadgarna eller fiskestämman gäller för området (se 34 § lagen [1981:533] om fiskevårdsområden).

3. ha genomgått en utbildning enligt 12 § med godkänt resultat. Utbildningen får inte vara äldre än sex år för att kunna läggas till grund för ett förordnande.

Allmänna råd

En länsstyrelse har rätt att i samband med lämplighetsprövningen få fullständiga uppgifter ur belastnings- och misstankeregistren (10 § första stycket 6 b) förordningen (1999:1134) om belastningsregister och 3 § första stycket 5 b) förordningen (1999:1135) om misstankeregister).

Vid bedömningen av lämpligheten bör länsstyrelsen ta hänsyn till brottets straffvärde, omständigheterna vid brottet och den tid som har förflutit från det att brottet begicks.

Länsstyrelsen bör som huvudregel endast ta hänsyn till brott som inträffat inom de senaste fem åren. Tiden bör dock utsträckas om det är fråga om brott för vilket fängelse har utdömts som påföljd.

Om en sökande har begått brott med fängelse i straffskalan bör länsstyrelsen, med hänsyn till brottets karaktär och omständigheterna vid brottet, överväga att avslå ansökan. Som huvudregel bör exempelvis följande brott leda till att ansökan avslås: uppsåtliga brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid, tillgreppsbrott som inte är ringa, vapen-, narkotika- och dopningsbrott, smuggling, brott mot tystnadsplikt och mutbrott. Samma sak gäller också om den sökande är skäligen misstänkt för sådana brott, trots att det inte finns någon laga kraftvunnen dom.

En ansökan bör också avslås när det är fråga om flera i och för sig mindre allvarliga brott eller förseelser som inte medfört svårare påföljd än böter, men som sammantaget tyder på bristande respekt för gällande författningar.

Motivering

Förslaget motsvarar nuvarande 4 § första stycket och 5 § med den ändringen att skrivningen om ”insikt i fiskefrågor och gällande fiskelagstiftning” ändras till att den sökande med godkänt resultat ska ha genomgått en utbildning som uppfyller vissa i föreskriften ställda krav. Ändringen är alltså enbart redaktionell.

Däremot är kravet på att utbildningen inte får vara äldre än sex år en ändring i sak. Anledningen till att HaV föreslår att den sökande regelbundet ska gå en utbildning är att HaV anser att den som är förordnad fisketillsynsman måste vara uppdaterad på gällande regelverk.

Skrivningen innebär att också den som tidigare har genomgått en utbildning, och som vill förlänga sitt förordnande som fisketillsynsman, omfattas av kravet på att utbildning inte får vara äldre än sex år. Så som

framgår av förslaget till 12 § är det dock tillräckligt att en redan grundutbildad fisketillsynsman går en kortare fortbildningskurs.

Till denna bestämmelse föreslår HaV att det införs ett allmänt råd om hur länsstyrelsen ska bedöma den sökandes lämplighet enligt punkt 2. Rådet motsvarar den praxis som HaV redan i dag tillämpar vid den överprövning som HaV gör när länsstyrelsens beslut överklagas till myndigheten.

3 §

Rubrik: –

<i>Föreslagen lydelse</i>
Länsstyrelsen får meddela ett förordnande endast om länsstyrelsen bedömer att det föreligger ett behov av tillsyn.

Allmänna råd

Vid prövningen bör länsstyrelsen ta hänsyn till behovet av tillsyn på allmänt vatten och enskilda frivatten samt sådan tillsyn på enskilda vatten som avser kontroll av efterlevnaden av gällande föreskrifter om fiskets vård.

Motivering

Motsvarar nuvarande 4 § andra stycket och innebär att länsstyrelsen vid prövningen av en ansökan ska ta ställning till om det finns ett behov av tillsyn. Avsikten är att länsstyrelsen i första hand ska lägga resurser på vatten där den enskilda rätten har upphävts.

I nuvarande 19 § framgår att länsstyrelsen ska *överväga* behovet av fisketillsyn och därvid särskilt ska beakta behovet av tillsyn på olika slags vatten. Den nuvarande skrivningen är inte utformad som en konkret regel, utan istället som en rekommendation om att länsstyrelsen särskilt ska ta hänsyn till behovet av tillsyn beroende på vilket vatten som ska kontrolleras. HaV anser att rådet fortfarande ska vara kvar, men att skrivningen istället förs in i ett allmänt råd till föreskriften.

4 §

Rubrik: Ansökan

<i>Föreslagen lydelse</i>
Den som vill förordnas som fisketillsynsman ska skicka en skriftlig ansökan till länsstyrelsen i det län där uppdragsområdet är beläget.
Om uppdragsområdet omfattar fler än ett län, ska ansökan skickas in till den länsstyrelse där största delen av området ligger. Innan länsstyrelsen prövar frågan om förordnande, ska samråd ske med övriga berörda länsstyrelser.

Motivering

Motsvarande bestämmelse finns i dag i 17 § och 19 § andra stycket.

Kravet på skriftlighet utesluter inte att länsstyrelsen från att i framtiden digitalisera ansökningsförfarandet eftersom kravet på egenhändigt undertecknande tas bort, se 5 § nedan.

HaV föreslår i andra stycket att ansökan ska behandlas av den länsstyrelse där tjänstgöringsområdet är beläget istället för den länsstyrelse där den sökande har sin hemvist. Anledningen till ändringsförslaget är att myndigheten är av den uppfattningen att det är länsstyrelsen för tjänstgöringsområdet som är den myndighet som bäst kan bedöma behovet av fisketillsyn.

5 §

Rubrik: –

Föreslagen lydelse

En ansökan om förordnande som fisketillsynsman ska innehålla följande uppgifter:

1. den sökandes namn, personnummer och hemortsadress
2. uppdragsgivare såsom länsstyrelse eller fiskevårdsområde, och
3. det eller de tjänstgöringsområden som ansökan avser.

Till ansökan ska bifogas ett intyg om genomförd utbildning enligt 12 §.

Motivering

Förslaget motsvarar i stort 18 §. HaV föreslår dock att kravet på att den sökande ska underteckna ansökan tas bort för att på så vis underlätta för länsstyrelserna att digitalisera ansökningsförfarandet. Själva undertecknandet av ansökan har inte någon juridisk bindande verkan för den fortsatta handläggningen av ärendet, utan ska mer ses som en garanti för att det inte är någon som söker licens i en annan persons namn. Om länsstyrelserna i ett enskilt fall är osäker på vem som egentligen är avsändare och som söker ett förordnande, är ett egenhändigt undertecknande bara en av flera åtgärder som länsstyrelserna kan vidta för att säkerställa att den sökande är den han eller hon utger sig för att vara.

6 §

Rubrik: Förordnandet

Föreslagen lydelse

Länsstyrelsen ska meddela ett förordnande som fisketillsynsman i en särskild handling benämnd "Förordnande för fisketillsynsman". Följande uppgifter ska finnas med i handlingen:

1. förordnande länsstyrelse och länsstyrelsens logotyp,
2. fisketillsynsmannens namn, personnummer och adress,
3. datum för utfärdandet,
4. förordnandets giltighetstid,
5. uppdragsgivare,
6. uppdragsområdet, inklusive uppgifter om vilken kommun området är beläget i,
7. om förordnandet omfattar tillsyn på allmänt eller enskilt vatten eller enskilt frivatten,
8. om förordnandet omfattar en befogenhet att ta egendom i beslag enligt 47 § fiskelagen (1993:787), samt
9. beslutsfattare.

Motivering

Förslaget motsvarar nuvarande 6 § med i huvudsak redaktionella ändringar. Här kan nämnas att hänvisningarna till 34 § fiskelagen i nuvarande p. 6 ändras till att enbart hänvisa till 47 § fiskelagen eftersom det av 34 § andra stycket fiskelagen följer vilka rättigheter en förordnad fisketillsynsman har för att övervaka efterlevnaden av fiskeregleringen. Av 34 § tredje stycket framgår en fisketillsynsman även får ges förordnande att ta egendom i beslag enligt 47 §, vilket alltså innebär att själva rätten att ta beslag sker med stöd av 47 § fiskelagen i det fall länsstyrelsen använder sig av sin möjlighet i 34 § att ge fisketillsynsmannen denna befogenhet.

De materiella ändringar som görs innebär att kraven på att förordnandet ska skrivas under av både länsstyrelsen och den som har förordnats, samt att länsstyrelsen ska stämpla förordnandet, tas bort. Visserligen kan ett undertecknande ha ett symbolvärde i det att fisketillsynsmannen påtagligt måste ta del av dess innehåll, men eftersom själva undertecknandet inte har någon juridisk betydelse, föreslår HaV att kravet tas bort för att underlätta handläggningen. Av förenklingsskäl kan också kravet på en stämplad handling ersättas med att länsstyrelsens logotyp ska finnas med på handlingen.

HaV anser vidare att det av förordnandet bör framgå vilka fiskerättsliga förhållanden som gäller inom uppdragsområdet eftersom fiskereglerna skiljer sig åt beroende på om det är om det är allmänt eller enskilt vatten samt hav eller inlandsvatten. Om det av förordnandet både framgår vilket område som uppdraget omfattar och om det är allmänt eller enskilt vatten, går det av förordnandet att utläsa vilken inriktning tillsynen ska ha. Länsstyrelsen ska också varje år redovisa omfattningen av föregående års fisketillsyn i form av antalet fisketillsynsmän för de olika typerna av fiskevatten. Om dessa uppgifter finns registrerade underlättar det återrapporteringen, som troligtvis också blir mer korrekt.

7 §*Rubrik: –*

<i>Föreslagen lydelse</i>
Förordnandet får gälla i högst sex år och ska löpa ut vid hel- eller halvårsskiftet.

Motivering

I dag stadgas i 7 § att förordnandet högst ska avse tre år. HaV föreslår nu att förordnandets längd utökas till att gälla i högst sex år. Länsstyrelsen får på detta sätt möjlighet att minska både sin arbetsbelastning och sina kostnader genom att ge längre förordnanden till fisketillsynsmän som länsstyrelsen vet har varaktiga uppdrag. Tidsperioden sex år motsvarar också HaV:s förslag på den period som längst får gå innan en fisketillsynsman går en fortbildning, se 12 §.

8 §*Rubrik: Återkallelse*

<i>Föreslagen lydelse</i>
Den länsstyrelse som utfärdat ett förordnande ska återkalla detta om fisketillsynsmannen inte längre uppfyller kraven i 2 § punkten 2 eller åsidosätter sitt uppdrag. Länsstyrelsen får besluta att stänga av en fisketillsynsman från uppdraget till dess att frågan om återkallelse har prövats slutligt.

Motivering

Motsvarar nuvarande 8 § med redaktionella ändringar för att det tydligt ska framgå när det kan vara aktuellt att återkalla ett förordnande. Avsikten är alltså inte någon ändring i sak mot gällande regler.

9 §*Rubrik: Tjänstekort*

<i>Föreslagen lydelse</i>
Tjänstetecknet för en fisketillsynsman ska bestå av ett tjänstekort. Länsstyrelsen ska utfärda tjänstekortet, som ska vara av plast. Följande uppgifter ska finnas på kortet:
1. orden "Tjänstekort för fisketillsynsman" i versaler, 2. fisketillsynsmannens för- och efternamn, 3. fisketillsynsmannens personnummer (ÅÅ-MM-DD-XXXX), 4. datum för utfärdande av tjänstekortet (DD-MM-ÅÅÅÅ),

5. datum då tjänstekortet upphör att gälla (DD-MM-ÅÅÅÅ),
6. om förordnandet omfatta befogenhet att ta egendom i beslag enligt 47 § fiskelagen (1993:787), samt
7. utfärdande länsstyrelse.

Allmänna råd

Det kort som länsstyrelsen utfärdar bör följa formatet ISO/IEC 780 ID1.

Motivering

Nuvarande regler om hur tjänstetecknen ska vara utformade finns i 10 § och bilaga 2.

I dag består tjänstetecknet dels av ett emblem, dels av en funktionsbeteckning. Båda är metallbrickor i svart med emblem och text i guld. Emblemets består av Sveriges heraldiska nationalsymbol *Tre kronor* placerad över två korslagda spöknippen (fasces) med bilor samt eklöv. Emblemets liknar därmed exempelvis polisens tjänstetecken och det finns uppgifter om att detta metallemblem har missbrukats i kriminella syften. Det har vidare framkommit att det är svårt för länsstyrelsen att få tillbaka tjänstetecknen när förordnanden löper ut. Risken för att emblemen hamnar i orätta händer ökar därmed.

Mot denna bakgrund föreslår HaV att de nuvarande tjänstetecknen byts ut mot ett tjänstekort i plast. Ett sådant kort bör förse med de grundläggande uppgifterna om förordnandet för att fiskemannen snabbt och enkelt ska kunna visa vilket uppdrag han eller hon är ute på. I dag krävs att fisketillsynsmannen också har sitt förordnande tillgängligt. Ett tjänstekort i plast med de grundläggande uppgifterna behöver inte heller lämnas tillbaka till länsstyrelsen när förordnandet går ut. Om innehavaren inte klipper och slänger kortet, framgår det ju ändå av kortet att det inte är giltigt.

HaV föreslår att föreskriften kompletteras med ett allmänt råd om att kortet ska följa vanligt körkortsformat.

10 §

Rubrik: –

Föreslagen lydelse

En fisketillsynsman ska vid operativ tillsyn bära tjänstekortet väl synligt, fastsatt på bröstets vänstra sida. Vid övrig tillsyn ska fisketillsynsmannen ha tjänstekortet tillgängligt för att kunna visa upp det på begäran.

En fisketillsynsman som utövar sitt uppdrag, ska även medföra en giltig legitimationshandling och kunna visa upp denna på begäran.

Legitimationshandlingen ska innehålla uppgifter om innehavarens fullständiga namn och personnummer samt vara försedd med ett fotografi av innehavaren och dennes namnteckning.

Motiveringstext

Motsvarar nuvarande 10 och 11 §§ men med den ändringen att kravet på att fisketillsynsmannen vid tjänstgöring ska medföra sitt förordnande tas bort. Att fisketillsynsmannen är behörig att utföra fisketillsyn framgår av det nya tjänstekortet. Vidare anser HaV att det måste förutsättas att en fisketillsynsman endast utövar sina befogenheter inom sitt uppdragsområde. En sådan uppgift går ju också att kontrollera hos länsstyrelsen i det fall det uppstår tveksamheter.

11 §

Rubrik: –

Föreslagen lydelse

En fisketillsynsman som förlorar sitt tjänstekort, ska skyndsamt anmäla detta till den länsstyrelse som utfärdat förordnandet.

Om ett förordnande återkallas eller om en fisketillsynsman blir avstängd från sitt uppdrag enligt 8 §, ska innehavaren återlämna tjänstekortet till ansvarig länsstyrelse.

Motivering

Motsvarar 10 § tredje stycket samt 12 § men med de följdändringar som kommer med att emblemet och funktionsbeteckningen ersätts med ett tjänstekort där giltighetstiden framgår. Eftersom det framgår datum för tjänstekortets giltighetstid, finns det inte längre något behov av att föreskriva att tjänstekortet ska återlämnas till länsstyrelsen när ett förordnande upphör.

12 §

Rubrik: Utbildning

Föreslagen lydelse

Den som tidigare inte har haft ett förordnande som fisketillsynsman ska genomgå en grundutbildning. Grundutbildningen ska omfatta minst de ämnen och timmar som anges i *bilaga 1*.

Den som har ett förordnande eller som tidigare har haft ett förordnande som fisketillsynsman, ska minst vart sjätte år genomgå en fortbildning.

Fortbildningen ska innehålla en repetition av grundutbildningen och omfatta minst de ämnen och timmar som anges i *bilaga 2*.

Motivering

Första stycket motsvarar gällande regler (5 och 13 §). Däremot är andra stycket nytt. Det finns i dag inte något krav på att fisketillsynsmän som gått en grundutbildning ska fortbilda sig. Även om länsstyrelsen vid beslutsfattandet bl.a. ska ta hänsyn till den sökandes insikt i fiskefrågor och gällande fiskelagstiftning, behöver inte en mångårig erfarenhet som fisketillsynsman innebära att kunskapen har uppdaterats. HaV anser därför att redan utbildade fisketillsynsmän regelbundet ska utbilda sig. Eftersom själva uppdraget ger erfarenhet och kunskap som finns med i grundutbildningen, räcker det att fortbildningen innehåller en repetition av vissa moment i grundutbildningen såsom exempelvis fiskelagstiftningen och grundläggande fiskevård och fiskebiologi.

Så som redan nämnt i Motiveringstexten till 2 §, föreslår HaV att en utbildning inte får ligga längre bak i tiden än sex år. Detta innebär att en fisketillsynsman i vart fall vart sjätte år ska genomgå en fortbildning för att kunna beviljas ett fortsatt förordnande. Tidsrymden motsvarar också HaV:s förslag på att ett förordnande ska kunna beviljas i upp till sex år, istället för tre.

13 §

Rubrik: –

Föreslagen lydelse

Utbildningen ska ledas av en instruktör eller en utbildningsledare och anordnas av länsstyrelsen, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Sveriges Fiskevattenägareförbund eller andra förbund, organisationer och föreningar inom fiskets område.

Länsstyrelsen ska säkerställa att utbildningen av fisketillsynsmän ger deltagarna de kunskaper som en fisketillsynsman behöver för att kunna utöva den tillsyn som uppdraget kräver och ska godkänna de utbildningar som anordnas av något annat organ än länsstyrelsen.

Motivering

Första stycket motsvarar dagens 14 §. Andra stycket är däremot nytt och innebär att länsstyrelsen, istället för att medverka i alla utbildningar, ska godkänna utbildningar som anordnas av något annat organ än länsstyrelsen. Det är viktigt att de utbildningar som ges håller en viss nivå. Enligt HaV:s uppfattning innebär detta dock inte att länsstyrelsen måste lägga resurser på att delta i varje utbildning om länsstyrelsen i förhand gör

en bedömning om den planerade utbildningen håller tillräckligt hög kvalitet, dvs. om föreläsarna har tillräckliga kunskaper och om kursmaterialet är tillräckligt för att uppfylla de krav som finns på utbildningarna i bilaga 1 och 2.

Enligt dagens bestämmelser (16 §) ska utbildningen vara kostnadsfri. För att möjliggöra för länsstyrelsen och andra utbildningsanordnare att täcka de kostnader som en utbildning för med sig, förslår HaV att denna bestämmelse tas bort.

15 §

Rubrik: –

<i>Föreslagen lydelse</i>
Utbildningsanordnaren ska utfärda ett intyg om genomgången utbildning till den som klarat utbildningen med godkänt resultat. Av intyget ska framgå följande: 1. namnet på den intyget gäller, 2. ort och datum för utfärdandet, 3. namnet på utbildningsanordnaren, 4. namnet på instruktörerna eller utbildningsledaren, 5. vilken länsstyrelse som har godkänt utbildningen, 6. om det är en grund- eller fortbildning, och 7. de ämnesområden som utbildningen omfattat samt antalet undervisningstimmar per ämnesområde.

Motivering

Förslaget motsvarar delvis nuvarande 15 §. Utöver uppgifter om de ämnesområden som utbildningen omfattar och antalet undervisningstimmar per ämnesområde tillkommer dock ytterligare uppgifter som bör finnas med i ett intyg om genomgången utbildning. I dag utfärdas bevis över genomgången utbildning av länsstyrelsen eller av utbildningsanordnaren på länsstyrelsens uppdrag. Om länsstyrelsen, i enlighet med föreslagna nya 14 §, ska gå från att vara utbildningsanordnare till att vara kvalitetsansvarig för utbildningar som andra ordnar, är det HaV:s mening att det är lämpligt att utbildningsintygen innehåller ett på förhand beslutat innehåll för att länsstyrelsen enklare ska kunna bedöma inskickade intyg. Innehållet i beviset på genomgången utbildning bör ge de nödvändiga uppgifter som länsstyrelsen behöver för att kunna ta ställning till om att den sökande har genomgått en av länsstyrelsen godkänd utbildning och att utbildningen innehållit minst de moment som föreskrivs i bilagorna till dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

Utan hinder av vad som sägs om utbildning i dessa föreskrifter får fisketillsynsmän utbildas enligt de äldre bestämmelserna i Fiskeriverkets föreskrifter (1985:3) om fisketillsynsmän fram till och med den 31 december 2018.

Trots kravet i 2 § punkten 3 får länsstyrelsen förlänga ett förordnande i högst ett år i det fall en förordnad fisketillsynsman under 2018 inte kan uppfylla kravet på föreskriven fortbildning på grund av att länsstyrelsen inte har godkänt någon sådan utbildning i länet.

I fråga om tjänstetecken gäller 9-12 §§ enligt de äldre föreskrifterna fram till dess att länsstyrelsen har ersatt dessa av det nya tjänstetecknet, dock längst till utgången av år 2021.

Motivering

HaV: föreskriftsförslag kommer att medföra en del ändringsarbeten för länsstyrelsen gällande både utbildning och tjänstetecken.

Länsstyrelsen behöver tid för att införa rutiner beträffande uppgiften att kontrollera utbildningarna i förhand. Dessutom innebär föreskriftsförslaget att nuvarande utbildningar måste ses över och i vissa fall justeras eftersom vissa utbildningsmoment ändras. För att ge länsstyrelserna och utbildningsorganisationerna tid att arbeta fram rutiner och bra utbildningar under 2018 föreslår HaV att det också ska införas följande övergångsbestämmelser beträffande utbildningskraven:

- Utbildning av nya fisketillsynsmän får ske enligt de äldre bestämmelserna fram till och med den 31 december 2018.
- Länsstyrelserna ska ges möjlighet att under 2018 förlänga ett förordnande i högst ett år i det fall en förordnad fisketillsynsman inte kan uppfylla kravet om fortbildning i 2 § punkten 3 på grund att det inte finns någon godkänd fortbildning i länet.

För att länsstyrelserna ska få tid att ta fram nya tjänstekort samt för att inte ge länsstyrelserna allt för mycket merarbete för att byta ut nuvarande tjänstetecken mot de nya korten, föreslår HaV att bestämmelserna för nuvarande tjänstetecken ska gälla fram till och med år 2021. Då nuvarande förordnande får gälla i högst tre år, innebär det att länsstyrelsen kan fasa in de nya tjänstekorten allt eftersom nuvarande förordnanden förnyas.

Bilaga 1

Rubrik: Utbildningsplan för grundutbildning fisketillsynmän

Ämne	Introduktion och samhällsorientering
Innehåll	Kustbevakningens, Polisens, Havs- och vattenmyndighetens samt länsstyrelsernas verksamhet och roller för fisketillsyn och fiskeregler. Övergripande information om fisketillsynmän
Mål	Deltagarna ska ha fått en övergripande kunskap om berörda myndigheters verksamhetsområden samt fisketillsynsmannens roll i samhället i synnerhet.
Genomförande	Teoretisk undervisning
Beräknad tid	2,0 timmar
Ämne	Fiskelagstiftningen
Innehåll	Översiktlig genomgång av fiskelagstiftningens uppbyggnad och EU-rättens betydelse (gemensamma fiskeripolitiken). Utbildning i svenska fiskeregler, i synnerhet de som berör fritidsfisket, gränser mellan olika vatten samt fiskevårdsområden (fiskelagen (1993:787), fiskeförordningen (1994:1718), Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter FIFS 2004:36 och FIFS 2004:37, lagen (1981:533) om fiskevårdsområden samt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter FIFS 1982:3).
Mål	Deltagarna ska efter utbildningsmomentet ha en sådan kunskap om den fiskelagstiftning som berör fisketillsynsmannens uppdrag att han eller hon kan tillämpa de regler som är relevanta för uppdraget.
Genomförande	Teoretisk undervisning. Syftet med de mest relevanta bestämmelserna i den svenska lagstiftningen ska gås igenom.
Beräknad tid	3,0 timmar
Ämne	Grundläggande fiskevård och fiskbiologi
Innehåll	Regionala skillnader i fiskevården, biologiska förutsättningar, artkunskap, invasiva arter (EU:s

förordning om invasiva arter (EU) nr. 1143/2014), Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter FIFS 2011:13).

Mål Deltagarna ska efter utbildningsmomentet ha en grundläggande kunskaper om beståndssituationer och hur den påverkar fisketillsynen, invasiva arter och regler gällande utsättning av fisk.

Genomförande Teoretisk undervisning

Beräknad tid 2,0 timme

Ämne **Fisketillsynsmannens befogenheter**

Innehåll Genomgång av en fisketillsynsman rätt att kontrollera efterlevnaden av fiskeförfattningar, spaning, ingripande, beslag, identifiering och rapportering (34 och 47 §§ fiskelagen, 17 kap. 1–2 §§ BrB samt 10 och 29 §§ polislagen).

Mål Utöver kunskap om vilka befogenheter en fisketillsynsman har, ska deltagarna även ha en grundlig kunskap om de skyldigheter som följer med befogenheterna.

Genomförande Teoretisk undervisning

Beräknad tid 2,0 timme

Ämne **Yrkesetik och fisketillsyn i praktiken**

Innehåll Värderingar och människosyn, etik och moral, bemötande samt vikten av information och upplysning om regler av betydelse inom uppdragsområdet. Hur kontroll av redskap och fångst samt identifiering ska gå till på ett korrekt sätt.

Mål Deltagarna ska efter utbildningsmomentet fått en god yrkesetiks grund att utgå från i sitt uppdrag, ha insikt om betydelsen av fisketillsynsmannens agerande för att en balanserad och verkningsfull tillsyn samt kunna förutse och identifiera de moraliska dilemman som en fisketillsynsman kan utsättas för, så som brottsprovokation, ingripande och anmälan.

Genomförande	Målet ska uppnås genom att i diskussioner och ev. rollspel analysera situationer som bygger på verkliga händelser / händelser som kan uppstå.
Beräknad tid	4 timmar
Ämne	Skriftligt eller muntligt prov
Innehåll	Ett prov med frågor som tar sikte på de ämnen som har behandlats under utbildningen.
Mål	Säkerställa att den som söker ett förordnande som fisketillsynsman har erforderliga kunskaper.
Genomförande	För att bli godkänd ska deltagaren klara provet med ett godkänt resultat.
Beräknad tid	2,0 timmar

Bilaga 2*Rubrik: Utbildningsplan för fortbildning fisketillsynmän*

Ämne	Aktuell lagstiftning
Innehåll	Översiktlig genomgång samt uppdatering av grundutbildningens pass om fiskelagstiftning samt fisketillsynsmannens befogenheter.
Mål	Deltagarna ska efter utbildningsmomentet vara uppdaterad på gällande lagstiftning.
Genomförande	Teoretisk undervisning.
Beräknad tid	3,0 timmar
Ämne	Grundläggande fiskevård och fiskbiologi
Innehåll	Regionala skillnader i fiskevården, biologiska förutsättningar, artkunskap, invasiva arter (EU:s förordning om invasiva arter (EU) nr. 1143/2014), Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter FIFS 2011:13).
Mål	Deltagarna ska efter utbildningsmomentet ha en grundläggande kunskaper om beståndssituationer och hur den påverkar fisketillsynen, invasiva arter och regler gällande utsättning av fisk.
Genomförande	Teoretisk undervisning
Beräknad tid	2,0 timme
Ämne	Yrkesetik och fisketillsyn i praktiken
Innehåll	Deltagarna ska ges tillfälle att diskutera problem och problemlösningar som har uppkommit i praktiken.
Mål	Deltagarna ska ha förmåga att hantera olika situationer på ett sätt att allvarliga konfliktsituationer inte uppstår.
Genomförande	Målet ska uppnås genom att i diskussioner analysera situationer som bygger på verkliga händelser.
Beräknad tid	2,0 timme

Bilagor:

Konsekvensutredning

Sändlista